

Avdelningen för djurens hälsa och välfärd/Enheten för djurhälsa och medicinsk behandling av djur

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

1 Tidpunkterna för provtagningen och antalen prov

Tidpunkterna för provtagningen, provslagen och antalen prov har beskrivits nedan i tabell 1.

Tabell 1. Salmonellaprovtagning som ingår i den obligatoriska hälsoövervakningen av fjäderfä

Objekt	Tidpunkt	Uppfödningssystem	Provslag	Antal prov	Samlingsprov som skickas in (st)	Kommunalveterinärens inspektion
BROILRAR OCH KALKONER						
Föräldraledet						
Uppfödningssystem för avelsfjäderfä*						
Dagsgamla kycklingar	omedelbart efter ankomsten		pappersunderlag/ underlagsmaterial/ strykningsprov	10 st	2	1 gång per år
Uppfödningssystem	vid 4 veckors ålder och 2 veckor innan flocken flyttas till värpstallet eller innan flocken börjar värpa	flervåningssystem för frigående höns*	sockprov	2 par	2	
			sockprov och	1 par	1	
			strykningsträckprov	2 st	1	
Värpstall för avelsfjäderfä						
Föräldraflock	med 2 veckors intervall	flervåningssystem för frigående höns*	sockprov och	1 par	1	Broiler: 2 gånger/ föräldraflock ¹⁾ Kalkon: 1 gång/ föräldraflock ²⁾
			strykningsdammprov	1 st	1	
			sockprov och	1 par	1	
			strykningsträckprov	2 st	1	
Kläckeri						
	skriftlig plan		dammprov	10-15 g/ prov		1 gång per år
			strykningsprov			
Produktionsledet						
Uppfödningssystem för broilrar och kalkoner						
Uppfödningssystem	inom 3 veckor före slakt		sockprov	2 par	2	1 gång per år
	myndighetens provtagning		sockprov och	1 par	1	
			dammprov eller strykningsdammprov	1 st	1	

* alternativ provtagningsmetod i uppfödningssystem eller hönsreier med flervåningssystem för frigående höns

¹⁾ Det ska gå minst fyra månader mellan provtagningarna.

²⁾ Fåglarna i åtminstone en föräldraflock ska vara 30–45 veckor gamla vid tidpunkten för provtagningen.

Avdelningen för djurens hälsa och välfärd/Enheten för djurhälsa och medicinsk behandling av djur

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

Objekt	Tidpunkt	Provslag	Antal prov	Samlingsprov som skickas in (st)	Kommunalveterinärens inspektion	
Uppfödningstall för broilrar och kalkoner, om flocken slaktas i flera omgångar vid ett småskaligt slakteri och uppfödningstiden för broilrar är över 81 dygn eller för kalkoner över 100 dygn						
Uppfödningstall	inom 3 veckor innan de första fåglarna slaktas och därefter med 6 veckors intervall	sockprov	2 par	2	1 gång per år	
		myndighetens provtagning	sockprov och	1 par		1
			dammprov eller strykningdammprov	1 st		1

Objekt	Tidpunkt	Uppfödningstall	Provslag	Antal prov	Samlingsprov som skickas in (st)	Kommunalveterinärens inspektion
VÄRPHÖNS						
Föräldraledet och far- eller morföräldraledet						
Uppfödningstall för avelsfjäderfä						
Dagsgamla kycklingar	omedelbart efter ankomsten		pappersunderlag/underlagsmaterial/strykningsprov	10 st	2	1 gång per år
Uppfödningstall	vid 4 veckors ålder och 2 veckor innan flocken flyttas till värpstallet eller innan flocken börjar värpa	golv ¹⁾	sockprov	2 par	2	
		flervåningssystem för frigående höns*	sockprov och	1 par	1	
			strykningsträckprov	2 st	1	
		bur	träckprov eller	2 x 150 g	2	
strykningsträckprov	4 st		2			
Värpstall för avelsfjäderfä						
Föräldraflock	med 3 veckors intervall	golv ¹⁾	sockprov och	1 par	1	2 gånger/föräldraflock ²⁾
			strykningsdammprov	1 st	1	
		flervåningssystem för frigående höns*	sockprov och	1 par	1	
			strykningsträckprov	2 st	1	
		bur	träckprov eller	2 x 150 g	2	
strykningsträckprov	4 st		2			
Kläckeri						
	skriftlig plan		dammprov	10-15 g/prov		1 gång per år
			strykningsprov			

* alternativ provtagningsmetod i uppfödningstall eller hönsreier med flervåningssystem för frigående höns

¹⁾ Också ekologisk produktion eller annan fri uppfödning.

²⁾ Det ska gå minst fyra månader mellan provtagningarna.

Avdelningen för djurens hälsa och välfärd/Enheten för djurhälsa och medicinsk behandling av djur

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

Objekt	Tidpunkt	Uppfödningssystem	Provslag	Antal prov	Samlingsprov som skickas in (st)	Kommunalveterinärens inspektion
Produktionsledet						
Hönsuppfödningstill						
Dagsgamla kycklingar	omedelbart efter ankomsten		pappersunderlag/ underlagsmaterial/ strykningsprov	5 st	1	1 gång per år
Uppfödning-flock	2 veckor innan flocken flyttas till hönsriet eller innan flocken börjar värpa	golv ¹⁾	sockprov	2 par	1	
		flervånings-system för frigående höns*	sockprov och	1 par	1	
			strykningsträckprov	2 st		
		bur	träckprov eller	2 x 150 g	2 ²⁾	
strykningsträckprov	4 st		1			
Hönseri						
Värpande flock	vid 22 - 26 veckors ålder, därefter med 15 veckors intervall ³⁾	golv ¹⁾	sockprov	2 par	1	1 gång per år
		flervånings-system för frigående höns*	sockprov och	1 par	1	
			strykningsträckprov	2 st		
		bur	träckprov eller	2 x 150 g	2 ²⁾	
			strykningsträckprov	4 st	1	
		myndighetens provtagning	golv ¹⁾	sockprov	2 par	
	och dammprov eller strykningdammprov			1 st	1	
	flervånings-system för frigående höns*		sockprov och	1 par	1	
			strykningsträckprov	2 st		
	bur		och dammprov eller strykningdammprov	1 st	1	
			träckprov eller	2 x 150 g	2 ²⁾	
			strykningsträckprov	4 st	1	
	och dammprov eller strykningdammprov	1 st	1			

* alternativ provtagningsmetod i uppfödningstill eller hönsriet med flervåningssystem för frigående höns

¹⁾ Också ekologisk produktion eller annan fri uppfödning.

²⁾ Slås samman till ett enda prov i laboratoriet.

³⁾ Om fåglarna slaktas utförs den sista provtagningen inom fyra veckor före slakten.

Avdelningen för djurens hälsa och välfärd/Enheten för djurhälsa och medicinsk behandling av djur

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

Objekt	Tidpunkt	Uppfödningssystem	Provslag	Antal prov	Samlingsprov som skickas in (st)	Kommunalveterinärens inspektion
SMÅSKALIG VERKSAMHET**						
Hönsuppfödningstill, hönseri, uppfödningstill för avelsfjäderfä och värpstall för avelsfjäderfä						
Antalet fåglar på djurhållningsplatsen mindre än 50						
Uppfödningstill eller värpande flock	1 gång per år	golv/inhägnad	sockprov	1 par/avdelning	1	vart tredje år
		flervåningssystem för frigående höns*	strykningsträckprov	2 st	1	
			bur	träckprov eller	1 x 150 g	
	strykningsträckprov	2 st		1		
	myndighetens provtagning	golv/inhägnad	sockprov	1 par/avdelning	1	
			och dammprov eller strykningsdammprov	1 st	1	
		flervåningssystem för frigående höns*	strykningsträckprov	2 st	1	
			och dammprov eller strykningsdammprov	1 st	1	
		bur	träckprov eller	1 x 150 g	1	
			strykningsträckprov	2 st	1	
	och dammprov eller strykningsdammprov	1 st	1			
	Antalet fåglar på djurhållningsplatsen minst 50					
Uppfödningstill eller värpande flock	2 gånger per år	golv/inhägnad	sockprov	1 par/avdelning	1	vartannat år
		flervåningssystem för frigående höns*	strykningsträckprov	2 st	1	
			bur	träckprov eller	1 x 150 g	
	strykningsträckprov	2 st		1		
	myndighetens provtagning	golv/inhägnad	sockprov	1 par/avdelning	1	
			och dammprov eller strykningsdammprov	1 st	1	
		flervåningssystem för frigående höns*	strykningsträckprov	2 st	1	
			och dammprov eller strykningsdammprov	1 st	1	
		bur	träckprov eller	1 x 150 g	1	
			strykningsträckprov	2 st	1	
	och dammprov eller strykningsdammprov	1 st	1			

* alternativ provtagningssätt i uppfödningstill eller hönsri med flervåningssystem för frigående höns

Avdelningen för djurens hälsa och välfärd/Enheten för djurhälsa och medicinsk behandling av djur

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

Objekt	Tidpunkt	Uppfödningssform	Provslag	Antal prov	Samlingsprov som skickas in (st)	Kommunalveterinärens inspektion
SMÅSKALIG VERKSAMHET**						
Uppfödningstall för broilrar och kalkoner						
Mängden fjäderfäkött som produceras är mindre än 10 000 kg/år						
Uppfödningss-flock	1 gång per år	golv/inhägnad	sockprov	1 par/avdelning	1	vart tredje år, om antalet fåglar är mindre än 50 / vartannat år, om antalet fåglar är minst 50
	myndighetens provtagning	golv/inhägnad	sockprov	1 par/avdelning	1	
			och dammprov eller strykningssdammprov	1 st	1	
Mängden fjäderfäkött som produceras är 10 000–20 000 kg/år						
Uppfödningss-flock	2 gånger per år	golv/inhägnad	sockprov	1 par/avdelning	1	vartannat år
	myndighetens provtagning	golv/inhägnad	sockprov	1 par/avdelning	1	
			och dammprov eller strykningssdammprov	1 st	1	
Mängden fjäderfäkött som produceras är 20 000–30 000 kg/år						
Uppfödningss-flock	3 gånger per år	golv/inhägnad	sockprov	1 par/avdelning	1	vartannat år
	myndighetens provtagning	golv/inhägnad	sockprov	1 par/avdelning	1	
			och dammprov eller strykningssdammprov	1 st	1	
Mängden fjäderfäkött som produceras är 30 000–40 000 kg/år						
Uppfödningss-flock	4 gånger per år	golv/inhägnad	sockprov	1 par/avdelning	1	vartannat år
	myndighetens provtagning	golv/inhägnad	sockprov	1 par/avdelning	1	
			och dammprov eller strykningssdammprov	1 st	1	

** Med småskalig verksamhet avses följande djurhållningsplatser:

- 1) hönsrier med mindre än 1 000 höns, vars ägg överläts till konsumenter endast direkt från djurhållningsplatsen eller vid torghandel som utövas av den aktör som är ansvarig för djurhållningsplatsen eller vid försäljning från dörr till dörr,
- 2) uppfödningstall för broilrar och kalkoner, vars fjäderfäkött överläts till konsumenter endast direkt från djurhållningsplatsen eller som levererar kött endast till lokal detaljförsäljning (högst 40 000 kg/år), och
- 3) uppfödningstall och värpstall för avelsfjäderfä med mindre än 250 fåglar samt hönsuppfödningstall med mindre än 1 000 höns, vars fåglar och deras avkomma endast överläts till djurhållningsplatser som nämns i 1 och 2 punkten.

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

---

2 Provtagningsmetoder

2.1 Sockprov

Detta behöver du

- Absorberande tubsockor eller tubgasväv som dras ovanpå stövlarna eller stövelskydden. Andra sockor eller strumpor som dras ovanpå stövlarna eller stövelskydden kan också användas, om de är rena och tillräckligt absorberande. (Se bild 1.)
  - Fuktningslösning och rent dricksvatten
- Sockorna eller tubsockorna fuktas före provtagningen. För fuktning kan användas rent dricksvatten som kan konsumeras av människor, sterilt vatten eller en speciell fuktlösning (0,8 % NaCl, 0,1 % peptonvatten)¹.
  - Socken eller tubsocken dras ovanpå stövelns fotdel så, att den täcker stövelsulan. Tubsockens längd är då cirka 30 cm.
  - Tubsocken kan också vikas till ett knippe mitt för främre trampdynan och vänds då tre gånger 90° under provtagningens gång. Tubsockens längd ska vara cirka 20 cm och vid vändning är det bra att använda t.ex. en engångshandske som handskydd.
  - Om det finns ett stöveldesinficeringskar i djurstallet, ska stövlarna efter desinficeringen sköljas med rent vatten innan provtagningssockorna dras på.
  - Provtagningen borde ske innan torrströet byts.
  - Om två par sockor används vid provtagningen, ska ytan för det utrymme där den flock som ska undersökas hålls delas in i två sektorer. Inom vardera sektorn går man omkring med ett par sockor i alla delar av sektorn. Om endast ett par sockor används vid provtagningen, går man omkring med sockparet i hela det utrymme där den flock som ska undersökas hålls.
  - Om de prov som tas av en flock består av ett par sockprov och minst två strykningsträckprov, ska sockprovet tas under en runda på ströytorna i utrymmena där flocken hålls.
  - Då provtagningen har slutförts, klär man varsamt av sig sockorna så, att materialet som fästs vid dem inte lossnar och lägger sockorna till exempel i en ren plastpåse.

Då värphönsflockar undersöks kan två par sockor sammanslås till ett samlingsprov. Då uppfödningflockar och broiler- och kalkonflockar undersöks ska sockparen undersökas separat.

---

¹ Fuktlösning (0,8 % NaCl, 0,1 % peptonvatten) kan begäras av det lokala laboratoriet: 8 g NaCl och 1 g pepton, som fylls på med vatten till 1 liter och autoklaveras 121 C, 15 min

Avdelningen för djurens hälsa och välfärd/Enheten för djurhälsa och medicinsk behandling av djur

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

Bild 1. Provtagningssockor

2.2 Träckprov (flockar som hålls i bur)

Detta behöver du

- en ren plastpåse eller burk
- en våg
- en ren provtagningsked, spatel eller annat liknande.

Träckprov tas av flockar som hålls i bur. Till träckprovet samlas in naturligt omblandad träck från djurhållningsplatsens gödseltransportörer, skrapor eller gödselbrunn i överensstämmelse med typen av djurhållningsplats. Om det på djurhållningsplatsen finns burar i flera våningar ska provet innehålla träck från alla våningar. Om det finns gödselmattor och skrapor på djurhållningsplatsen ska de hållas i gång provtagningsdagen innan prov tas. Under provtagningen kan de stoppas och träckprov tas i änden av mattan eller skrapan så att träck från så många burar som möjligt fås med i träckprovet. På en djurhållningsplats med deflektorplåtar under burarna och skrapor ska träck som fastnat på skrapan efter det att skrapan har körts samlas in. Om det inte finns något system med mattor eller skrapor ska träckprovet samlas in från gödselbrunnen.

Av föräldraflockar och värphönsflockar som hålls i bur ska tas två träckprov om minst 150 g styck. Under de första provtagningarna och senare då och då är det bra att väga träckprovet så att mängden prov är tillräcklig. Proven placeras i separata plastpåsar. Proven av föräldraflockar undersöks för sig i laboratoriet. Proven av värphönsflockar slås samman vid laboratoriet genom omsorgsfull blandning.

2.3 Strykningsträckprov (hönserier med flervåningssystem för frigående höns och flockar som hålls i bur)

Vid provtagning används en eller flera tygsvabbar per prov. Varje tygsvabb ska motsvara minst 900 cm². Svabbarna fuktas före provtagningen. För fuktning används rent dricksvatten som kan konsumeras av människor, sterilt vatten eller en speciell lösning (0,8 % NaCl och 0,1 % pepton i sterilt avjoniserat vatten).

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

Proven samlas in på så sätt att man med tygsvabbarna stryker en så stor yta som möjligt vid alla tillgängliga gödselmattors ändar där tömning sker. Gödselmattorna och skraporna ska ha körts under provtagningsdagen innan provtagningen sker. Proven ska samlas in så, att varje tygsvabb är helt och hållet täckt med träck.

Strykningsträckproven utgör en alternativ provtagningsmetod i hönsier med flervåningssystem för frigående höns, om träcket avlägsnas med gödselmattor. Av flockar som hålls i burar kan strykningsträckprov tas i stället för träckprov, om det inte samlas tillräckligt med träck på skraporna eller gödselmattornas bandrensare.

I hönsier med flervåningssystem för frigående höns tas minst två strykningsträckprov och ett par sockor. Vid provtagning av en föräldraflock undersöks sockprovet separat och strykningsträckproven kan sammanslås till ett samlingsprov. Vid provtagning av en värphönsflock kan sockparet och strykningsträckproven sammanslås till ett samlingsprov.

Av flockar som hålls i bur tas minst fyra strykningsträckprov. Strykningsträckproven som tagits av en föräldraflock kan sammanslås till två samlingsprov och strykningsträckproven som tagits av en värphönsflock kan sammanslås till ett samlingsprov.

2.4 Prov från transportlådor för dagsgamla kycklingar

I uppfödningstill för avelsfjäderfä tas prov från tio och i uppfödningstill för värphöns från fem transportlådor per flock som anländer samtidigt från kläckeriet. I uppfödningstill för avelsfjäderfä slås proven samman till två samlingsprov som undersöks separat och i uppfödningstill för värphöns till ett samlingsprov.

Som prov tas i första hand pappersunderlag som viks ihop. Papper från fem lådor sätts i samma plastpåse. Om det används annat underlagsmaterial än papper i transportlådorna ska man ta av detta material från motsvarande antal lådor och slå samman proven på samma sätt. Om inget underlagsmaterial används i lådorna tas strykningssprov från lådornas botten, sammanlagt från minst 1 m². Strykningssproven tas med sterila fuktade provtagningssvampar, tygsvabbar, skumplasttärningar eller kompresser. Skydda händerna med rena handskar, helst engångshandskar, under provtagningen. Stryk insidan av lådbotten på så smutsiga ställen som möjligt, såsom hörnen, så att provtagningsredskapet blir synligt smutsigt.

2.5 Strykningsdammprov

Vid provtagning används en eller flera fuktade dukar eller svampar, i vilka damm samlas från flera ställen på våg- eller lodräta ytor inomhus i det område där flocken rör sig så att dukarna är alldeles dammiga. Dukarnas eller svamparnas sammanlagda area skall vara minst 900 cm² (dukarnas bägge sidor kan inte separat räknas in i arean). Alla dukar eller svampar från samma flock läggs i samma plastpåse. Strykningsdammprov som tagits från olika flockar får inte slås samman för undersökningen.

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

2.6 Dammprov (den kommunala veterinären)

Detta behöver du

- en ren plastpåse eller burk
- en våg
- en ren provtagningsked, spatel eller annat dylikt.

Samla in minst 250 ml och 100 gram damm från olika ställen i det område där flocken rör sig. Provet måste således vägas. Ta dammprovet på sådana platser inomhus där det finns damm, såsom ovanpå ventilationsrören eller i änden av uppsamlingsbandet för ägg. Om det inte finns tillräckligt med damm, lönar det sig att ta strykningsdammprov. Dammprov som tagits från olika flockar får inte slås samman för undersökningen.

Dammprovet tas i samband med den kommunala veterinärens kontrollbesök av flockar i produktionsledet (inte i uppfödningstall) och på djurhållningsplatser med småskalig verksamhet. Dammprovet kan ersättas med ett strykningsdammprov.

2.7 Prov från produktionsmiljön i ett kläckeri

Av ett kläckeri tas dammprov och strykningsprov. Proven tas enligt en skriftlig plan. Aktören som svarar för kläckeriet utarbetar en provtagningsplan och levererar den till den kommunala veterinären för kännedom.

När provtagningsplanen görs upp ska man i synnerhet beakta de olika skedena i hanteringen av kläckägg samt de väsentliga punkterna med tanke på salmonellabakteriernas spridning. Proven ska representera olika delar av kläckeriet (t.ex. utrymmen där ägg tas emot och förvaras, ruvningsmaskiner, utrymmen för hantering och förvaring av dagsgamla kycklingar, passager, ventilationsrör, avlopp, kläckningsmaskinernas konstruktioner).

Strykningsproven tas med sterila fuktade provtagningssvampar, tygsvabbar, skumplasttärningar eller gasvävskompresser från ytorna av kläckeriets konstruktioner. Vid dammprovtagningen samlas in dundamm separat från kläckningsrummet och från sorteringsrummet för dagsgamla kycklingar. Ett dammprov ska väga 10–15 g.

De ställen där proven har tagits ska framgå av provremissen.

2.8 Provtagning på djurhållningsplatser med småskalig verksamhet

Av fåglar som hålls på golv eller i inhägnad tar sockprov av varje flock med iakttagande av kraven i punkt 2.1 i tillämpliga delar. Om samtliga fåglar i flocken vistas i samma utrymme används ett par sockor. Om fåglarna vistas i olika avdelningar eller inhägnader som saknar direkt förbindelse mellan varandra, byter man alltid sockpar i samband med byte av avdelning eller inhägnad. Alla sockprov som tagits av samma flock kan slås samman för undersökningen.

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

Om fåglar hålls i kojor eller motsvarande utrymmen där man inte ryms att gå, tas det handsockprov. Då placeras sockorna på händerna ovanpå rena engångshandskar och med händerna gnuggar man de områden i kojor eller motsvarande som är täckta med träck. Alla handsockprov som tagits av samma flock kan slås samman för undersökningen.

I hönsier med flervåningssystem för frigående höns där träcket avlägsnas med gödselmattor kan man i stället för sockprov eller sockprov som tas med händerna ta minst två strykningsträckprov i enlighet med punkt 2.3. Strykningsträckprov från en och samma flock kan sammanslås till ett samlingsprov.

Av fåglar som hålls i burar tas av varje flock ett samlingssträckprov som väger 150 g iakttagande i tillämpliga delar kraven i punkt 2.2. Om det finns burar i flera våningar och träcket avlägsnas med gödselmattor, men det inte samlas tillräckligt med träck på skraporna eller gödselmattornas bandrensare, tas minst två strykningsträckprov i enlighet med punkt 2.2. Strykningsträckprov från en och samma flock kan sammanslås till ett samlingsprov.

2.9 Ytrenhetsprov (den kommunala veterinären)

Den kommunala veterinären tar ytrenhetsprov efter att utrymmena tömts på fåglar och rengjorts och desinficerats, om salmonella konstaterats på djurhållningsplatsen. Syftet med provtagningen är att säkerställa att rengörings- och desinficeringsåtgärderna gett önskat resultat innan nästa fågelparti anländer. Proven tas som strykningssprov med en steril fuktad provtagningssvamp, en tygsvabb, skumplasttärningar eller gasvävskompresser av djurhållningsplatsens konstruktioner då de har rengjorts och desinficerat efter salmonella konstaterats. Proven tas först då utrymmena är synligt rena och torra.

Renhetsproven ska tas av ytorna på konstruktionerna i djurhållningsplatsen, i synnerhet av kritiska ställen där salmonella lätt kan få fäste. Proven ska i tillräckligt stor mängd representera olika delar av djurhållningsplatsen (t.ex. konstruktionernas fogar, olika slags hörn, ventilationskanalernas öppningar och avlopp).

3 Sändandet av proven för undersökning

Proven ska levereras in för undersökning i ett laboratorium som Livsmedelsverket godkännt för undersökning av prov som följer salmonellakontrollprogrammet. Mer detaljerade anvisningar om hur proven ska förpackas och sändas in är det bäst att be om direkt från laboratoriet. Laboratorierna som Livsmedelsverket godkännt och dessas kontaktuppgifter har räknats upp på Livsmedelsverkets webbplats: www.ruokavirasto.fi/sv/ > Laboratorietjänster > Laboratorier godkända av Livsmedelsverket > [Laboratorier för djursjukdomar](#).

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

Proven bör tas i början av veckan (måndag – tisdag) och sändas in till laboratoriet i första hand provtagningsdagen och helst som expressförsändelse. Proven ska fram till undersökningstidpunkten förvaras väl slutna, skyddade mot solljus och i sval temperatur och utan dröjsmål levereras till laboratoriet. Om det inte är möjligt att sända in proven redan samma dag, ska proven förvaras avkylda innan de sänds iväg.

Undersökningen av proven ska inledas senast 96 timmar från provtagningen. Proven kan transporteras i samma temperatur som omgivningen bara man ser till att de inte utsätts för höga temperaturer (över 25 °C) och solljus. Man får inte frysa proven innan de sänds iväg och proven får inte frysa under resan. Det går också att själv föra provet till laboratoriet.

3.1 Remiss

Proven som levereras till laboratoriet ska åtföljas av en omsorgsfullt ifylld remiss med följande uppgifter:

- provtagningstid och provtagare
- den aktör som ansvarar för djurhållningsplatsen och dennes kontaktuppgifter
- djurhållningsplatssignum
- uppgifter om huruvida det är fråga om aktörens provtagning som ingår i den obligatoriska hälsoövervakningen, myndighetens provtagning som ingår i den obligatoriska hälsoövervakningen eller någon annan myndighetsprovtagning (t.ex. misstanke)
- flockens ålder och flocksignum
- uppgift om huruvida det gäller småskalig verksamhet enligt salmonellaförordningen
- tillsammans med prov från föräldraflocken ska dessutom skickas:
  - uppgifter om huruvida det gäller en föräldraflock av värphöns, broilrar eller kalkoner
  - uppgifter om huruvida det gäller en föräldraflock i mor- eller farföräldraled eller föräldraled
  - uppgifter om huruvida det gäller en föräldraflock dagsgamla kycklingar, en flock i ett annat uppfödningsskede eller i värpskedet
- tillsammans med prov från en flock i produktionsled ska dessutom skickas
  - uppgifter om huruvida det gäller en flock värphöns, broilrar eller kalkoner
  - för en flock värphöns dessutom uppgifter om huruvida det gäller en flock dagsgamla kycklingar, en flock i ett annat uppfödningsskede eller i värpskedet

När uppgifterna skickas till laboratoriet rekommenderas att man använder Livsmedelsverkets remissblankett som finns att få på Livsmedelsverkets webbplats: www.ruokavirasto.fi/sv/ > Om oss > Tjänster > Guider och blanketter > Företag > [Salmonellakontroll](#).

Avdelningen för djurens hälsa och välfärd/Enheten för djurhälsa och medicinsk behandling av djur

Anvisning om salmonellaprovtagning av fjäderfä

---

4 Lagstiftning

Jord- och skogsbruksministeriets förordning (1037/2013) om kontroll av salmonella hos höns och kalkoner

Myndighetens verksamhet ska bygga på behörighet enligt lag och lagen ska följas noggrant inom myndighetsarbetet. Myndigheternas anvisningar är till sin juridiska karaktär inte bindande för andra myndigheter eller aktörer. Frågor som rör tillämpandet av lagstiftningen avgörs i sista hand av domstol. Denna anvisning innehåller både direkta citat ur lagstiftningen och tolkningar av hur lagstiftningen tillämpas. Tolkningarna i anvisningen är Livsmedelsverkets syn på hur lagstiftningen borde tillämpas.